

1. Balgede orte zuk te Israeli ma unto, zuk te Israeli yep
Tuma ke ach ede may ko?

-Iyong.

2. Ma unto, Tuma hin ke zuk te Israeli deshi katangi?

-Tuma hin ke zuk te Israeli zeri neni.

3. Ke may joyne, Tuma ach penu na hin ke Muse deshi
katangi?

-Tuma hin ke Muse elese ddari.

4. Muse o Aroni bboydiya Tuma shiyongo, Tuma k'at'isido
ko?

-Tuma k'at'isiyaboy.

5. Tuma k'at'isi Muse o Aroni niye?

-Muse o Aroni ddul ba de Kanani teek na uwang.

6. Zuk te Israeli bboydiya gororomi ch'olo, Tuma deshiyese
ede katang?

-Tuma k'at'isi zuk te Israeli na iso konowata ge resun ge
meri.

7. Geskin yene o konowata niye?

-Bidede konowata anit zuk te Israeli na ede reso, geskin mu
anit zo na zo reso.

8. De ibaysi zuk te Israeli resedo liyoko, Tuma elese Muse
katang?

-Tuma hin ke Muse chuch balinach ke kono na selisi tirejo
tuntoy.

9. Zuk te Israeli ke kojoyitka bawdini, kedeshit katang?

-Komoyitka kono de balinano selisine guru.

10. Zuk te Israeli a moy konowo, baso ko?

-Baydayboy.

11. Orte kono de balinano, komache ibaysi zowo iye ko?

-Unto.

12. Komache ibaysi zowo kun yide?

-Komache ibaysi zowo kun orte Tumon so.

13. Geskin de zuk te Israeli hin reset ko?

-Hin reset sheshek.

14. Geskin de zuk te Israeli hin reset so, kiyene muy zo ge
shik eli de Tumono, Tuma deshiyese katang?

-Tuma ibaysiyaboy.

-Zuk te Israeli bboydiya Tuma yepongo, ddul ba de Kanani
teek na uwang.

-Zuk te Israeli bboydiya Tuma yepongo, wowoy ba ge de i ke
shega teek berguwan jar wuch ke de ede muuk reso.

-Tuma k'at'isi zuk te Israeli kiyang?

-Zuk te Israeli mar eli de Tumon de Muse elese ede.

-Yene ke Muse elese zuk te Israeli eli de Tumono, anyi mu kelagong edu eli de Tumon.

-Mende mar eli de Tumon bidede zuk te Israeliyo, Tuma k'at'isi men dongo bidede Tuma k'at'isi zuk te Israeliyo.

-Berguan jar wujey tolo, Tuma ingkar zuk te Israeli ba de Kanani jiyak wodi konang ch'uwa.

-Muse bboydiya eli de Tumon shiyongo, ddul ba de Kanani teek na uwang.

-Bboydiya Muse ingkar zuk te Israeli ba de Kanani teek na uwango, Tuma bir mende chay de ingkar zuk te Israeli.

Gezeri Komen 27:18-20 & 22-23

18-Tuma elese Muse ch'uwa na sene: "Dda Iyasu de i ke woche Neneyo Tuma Wuru i ortene na chanchiyese sina kat ortene tuntok.

19-Inyu indi ketey yongo sap te Alazari de tigisine o sap te zow ge Israeli muuk na nen koy ke jarechenu sap te zowon muuk.

20-Ay nen komachenu na zuk te Israeli kaddayit nen."

22-Muse deshi bboyde Tuma elese na dda Iyasu na koye sap te Alazari de tigishine o sap te zow ge Israeliyo na indi ketey yongo.

23-Bboyde Tuma ach penu na elesenuwo, Muse chanchiyese sina yongo ortene tuntok na ch'uwa elese zo top ke de Iyasu koy ke jareche Museyo.

-Mende aruch jareche Muse na ingkar zuk te Israeliyo anen?
-Ga Iyasu.

-Iyasu koy ke mende ingkar zuk te Israeli de chayo na yongo tolo ch'uwa Tuma elese Muse.

-Tuma hin ke Muse uruk ele kon de i ba ge de Kanani jiyak tuntoki.

-Muse a uruk eley tuntoko, Tuma irarese Muse ba de Kanani muuk.

-Tuma irarese Muse ba de nen edese Abrahami o Isak'i o Yayk'obi o du'u gege muuko.

Gezeri Penu Wodi Ramang 34:1 & 4

1-Muse uruk ele de Nebo na woch'i ele de Pisika loloshidok. Ele dongo joyine ba de Iyariko bboy de susa chuwone liyoko. Yongo ch'uwa Tuma irese ba muuk komoy na kilolodega. Nen ch'uwa kone ba de Galadi na woch'i ba de Dani de joyine yecha wok tuntoko.

4-Tuma mu ch'uwa elese Muse na sene: "Ba de ilanga anyi kedeseno Abrahami o Isak'i o Yayk'obi ke du'u gege k'enese ga diyay. Anyi mu kindiyen na arga kabarejo de denuwo na teek yong ke dduliga." Siyene.

-Muse bbboydiya Tuma ddoyongo, ddul ba de Kanai teek na uwang.

-Muse ddul ba de Kanani teek na uwang na Tuma tep elidene ko?

-Tuma tepto.

-Tuma tep eli dene ch'olo.

-Tuma hum eli dene na uwang.

-Ele ge tunto Tuma irarese Muse ba de Kanani muuk na ch'uwa tolo Muse eraboy.

Gezeri Penu Wodi Ramang 34:5

5-Nyeba ge diya Muse de i ke gensa de Tumono bidede ilanga Tuma elese resese yongo Moabi.

-Muse res ele ge tunto na Tuma jenga Muse boy.

-Muse eraboyo, Tuma ele o Iyasu.

-Tuma ele o Iyasu na zuk te Israeli kishashayitka saptege na kuddulit ba de Kanani teek.

Gezeri Iyasu 1:1-2

1-De i ke gensa de Tumono Muse a eraboyo, tolo Tuma elese de eringesine o Museyo i ke woche Neneyo Iyasu na sene:

2—"Gensa diyan Muse eraboy na inyu o zuk te Israeli muuk alit haka na ereyit Yordanosi na hat ba de kayongo."

-Iyasu ingkar zuk te Israeli na zuk te Israeli ddul ba de Kanani teek.

-Tuma tep ete ilanga edese Abrahami o du'u gene ke ach ba de Kananiyo ko?

-Tuma tepto.

-Tuma et Abrahami o Isak'i o Yayk'obi na tep etene na ach zuk te Israeli ba de Kanani.

-Set'ani o Feroni hin ke nis zuk te Israeli.

-Kiyene muy Tuma tep etene na ach zuk te Israeli ba de Kanani.

-Ba ge de i ke shega teek, Tuma ke ach ede ma o gala zuk te Israeli yepong.

-Kiyene muy Tuma tep etene na ach zuk te Israeli ba de Kanani.

-Tuma tep etene ch'olo.

-Tuma hum etene konang mu na uwang.

Gezeri Iyasu 11:23a

23-Bidede ilanga Tuma ach Muse penuwo, Iyasu ch'uwa dda ba dongo muuk na indi ke dege. Gen ch'uwa ngarngarese zuk te Israeli nyebba ge de gaynata gege.

-Meta zuk te Israeli remes ba ge de Kanani teek.

-Balgede Iyasu ane i bawuwo zuk te Israeli tasi Tuma.

Gezeri Zo Ge Lim Penuwo 2:7

7-Balgede Iyasu ane kerongo, zuk te Israeli zaysi Tuma yebbedo na zo ge ingkar zuk te Israeli mu arta desha de Tuma deshiyo boyo zaysi Tuma ch'olo.

-Yongo tolo Iyasu eraboy.

Gezeri Zo Ge Lim Penuwo 2:8-9

8-De i ke gensa de Tumono Iyasu de i ke woche Neneyo a berguan bbon balo konang o bbelaka tomono eraboy.

9-Nen mu jingeye k'ero de i ke pashene boy.

-Balgede Iyasu ane i bawuwo, zuk te Israeli tasi Tuma.

-Kiyene muy Iyasu eraboyo, zuk te Israeli deshi katang?

Gezeri Zo Ge Lim Penuwo 2:10-13

10-Zo ge ilanga ro'osinene bergu ge dongo muuk ertaboyo. Ge ro'osine tolo ch'uwa garse bboyde ilanga Tuma deshiyese zuk te Israeliyo muuk na zuk te Israeli oysidiye Tuma zaysi bak.

11-Tolo oyse Tuma zaysi bak na konese ang ge ayayo zo zeri ke Ba'aliyo zaysi.

12-Ede ch'uwa oyse Tuma dege de shubbungew ge ilanga kinguno ddano ede Gibbs'i ge liyok zaysi bak. Goro ge diya ch'uwa zo ge remeso yecha gasege al ke wala muuk kenji ang ge al ke budino na zaysido. Ede mu zaysi ang ge ayay na goyni na indi zo koddomit Tuma.

13-Ede ch'uwa oyse Tuma zaysi bak na goyni ang ge zo indi ke Tuma dege na goyniyo zo zer ke Ba'ali o Astarotiyoo.

-Iyasu eraboyo zuk te Israeli deshi katang?

-Zuk te Israeli mar Tuma na hatuwa ke gesida.

-Zuk te Israeli kenji ang ge iach Tuma keney o beney na goynido.

-Zuk te Israeli kenji ang ge iach Tuma keney o beney na goynido.

-Ba ge de Kanani teek, wala ge zuk te Israeli goyni ang ge al ke budino na zuk te Israeli mu goyni ang ge al ke budino.

-Ang ge al ke budino al ke ramango zo zeri ke Ba'ali o

Astaroti.

-Zuk te Israeli bboydiya mar Tuma, goyni ang ge al ke budino Ba'ali o Astaroti.

-Zuk te Israeli limese ang ge al ke budino nyebba gege.

-Zuk te Israeli erese ang ge al ke budino ande iach sholuwo.

-Zuk te Israeli tigishiyese ang ge al ke budino weya gege.

-Zuk te Israeli gamese sapte ang ge al ke budino mokaja ge ayay.

-Zuk te Israeli tobbese ang ge al ke budino ande onga shoy shoyo.

-Mende lut zuk te Israeli na zuk te Israeli mar Tuma na goyni ang ge al ke budino anen?

-Ga Set'ani.

-Set'ani lut zuk te Israeli na zuk te Israeli tasi ke batka Tumay.

-Kiyene muy zuk te Israeli Tuma batong.

-Zuk te Israeli bat Set'ani de nutiye Ba'ali ge o Astaroti ge teeko.

-Yene ke Set'ani nuti kono ge teek na lut Adami o Hewaniyo,

-Set'ani mu nuti ang gey ge al ke budino teek na lut zowo.

-Set'ani mu nuti k'aluwa o k'oluway teek.

-Zo tasi ke batka k'aluwa o k'oluway kiyene muy bat Set'ani so.

-O gabat ande ayay na Tuma gabatongi, gabat nen?

-Set'ani.

-Set'ani ingkar zo na zo bat ang ge al ke budino kiyang?

-Set'ani mar Tuma na zo bat Tuma Set'ani hinong.

-Set'ani mar zo muuk na Tuma ibaysi zowo Set'ani hinong.

-Zuk te Israeli bat ang ge al ke budino Ba'ali o Astaroti na Tuma gayong ko?

-Tuma gaydo.

-Zuk te Israeli bat ang ge al ke budino Ba'ali o Astaroti na Tuma shuredo ko?

-Tuma shurese zuk te Israeli sheshek.

-Ande Tuma deshiyese zuk te Israeliyo a katang?

Gezeri Zo Ge Lim Penuwo 2:14-15

14-Nyebba ge diya Tuma shurese zuk te Israeli sheshek na oyse zo ge kamanuno kuda ortege na kobogit ede na mirek ke al gasege indi ke'enit ortege tuntok. Goro ge diya ch'uwa zuk te Israeli tep rey gege na ibaysi saptege na uwang.

-Zuk te Israeli a ibba rey na hay kamanako, Tuma i ke eliyo mar desha de ede deshiyo. Goro ge diya ch'uwa kichi de buyto woch'iyese na kichi sheshek.

-Zuk te Israeli bboydiya mar Tuma na bat ang ge al ke budino Ba'ali o Astarotyo, Tuma k'at'isiyaboy.

-Tuma k'at'isi zuk te Israeli ge bat ang ge al ke budino niye?

-Tuma is orte zuk te Israeli merek ge meri.

-Merek ngun na haye amda ge zuk te Israeli ddok.

-Merek ngun na guras biyo o tena o zungk'uto gege muuk.

-Merek ngun na indi zuk te Israeli ke gensa gege.

-Yongo tolo zuk te Israeli a zeri Tuma ke ibaysi ede na hayni geskin dege sap te Tumono, Tuma deshi katang?

Gezeri Zo Ge Lim Penuwo 2:16

16-Tolo Tuma bir zo ge lim penuwo ke ibaysi zuk te Israeli merekeyo.

-Zuk te Israeli a zeri Tuma ke ibaysi ede na hayni geskin dege sap te Tumono, Tuma deshi katang?

-Tuma bir zo ge mach'ida o ge ngodiyo ke ingkar zuk te Israeli na ke bas merekey.

-Zo ge Tuma bir ke ingkar zuk te Israeli na ke bas merekey zo zeri ke nena?

-Ga zo ge lim penuwo.

-Balgede mende lim penuwo Tuma biro ane i bawo, zuk te Israeli tasi Tuma.

-Kiyene muy mende lim penuwo Tuma biro eraboyo, zuk te Israeli mar Tuma ch'uwa na bat ang ge al ke budino ch'uwa.

Gezeri Zo Ge Lim Penuwo 2:17-19

17-Kiyene muy zuk te Israeli penu de zow ge al ke komoruta acho shiyong. Zuk te Israeli tasi ke goyni ang ge ayay so na deshiyese ede. Shubbunge gege yong ilanga shik penu de Tumono na tep sheshek. Giya ro'osine meta yong oyse penu diya bak shaw guru.

18-Tuma balgede bir kon na indi ke komorute zo ge Israeliyo dongo i ke komoruto bboyde Tuma eringes neno ane kerongo tep zo merekey na ibaysido. Zo a kichi de buyto ddulese na ede kichiyo, Tuma or na wanesese ede na deshi bboyde sheo.

19-Kiyene muy a mende i ke komorutege reso, zo yem bboy de ilanguno na deshi bboy de geso k'en zo ge ilanguno tuntoko na zaysi ang ge ayay na deshiyese na goro de dege de geso bak oyseng.

-Zuk te Israeli Tuma yepong ch'olo.

-Kiyene muy Tuma hin ke ibaysi ede ch'olo.

-Tuma ane yel na tep zuk te Israeli kiyang?

-Ga bboydiya Tuma edese Abrahami o Isak'i o Yayk'obi du'u ge meriyo.

-Ga bboydiya Tuma edine ke iso Mende Ibaysine orte zuk te Israeli teeko.

-Ga bboydiya Tuma et ke iso eli dene orte zuk te Israeli teeko.

-Tuma hin ke zo muuk shik eli dene na joy bawdin de Tumoni.

-Mende lim penuwo poskajuno Israeliyo anen?

-Ga Samueli.

-Samueli ke mende lim penuwo deshi berguwan ge meri.

-Kiyene muy Samueli oguwa ke nyagi.

-Na mende aruch jareche Samueli unto bboydiya weya ge Samueli Tuma yepongo.

Gezeri 1 Samueli 8:1-3

1-Samueli balgede naktin shoa, im weya gene kat ke komorta ge zow ge Israeli.

2-De i ke urasabo ga Yoeli. De ddoyo Yoeli ga Abiya. Ede giya ga komorta ge baw de Bershaba.

3-Kiyene muy weya giya bboyde ilanga shubbuneyo

deshha deshiyong na am gubuwa ge zoguno na penu de i dacho limong.

-Samueli bboydiya nyagasho na mende aruch jareche Samueli unto, zuk te Israeli mumurdine na ngun orte Samueli.

Gezeri 1 Samueli 8:4-6

4-Tolo zo ge gay bboynya Israeliyo muuk murdine na ngun Rama bboy de Samueli iye na elese Samueli na sene:

5-“Inyu ay nyagi na weya genu gortenu ddoyong. Nyeba ge diya imagech komorute yene ke ge al ba ge teeko na nen kingkarech eda.”

6-Kiyene muy bboyde sene: “Ayech bizingite ingkarecho” Samueli ch’uwa kengo dene ruy sheshek na elo o Tuma.

-Balgede Samueli ane i bawo, zuk te Israeli enget Samueli katang?

-Zuk te Israeli enget Samueli na keber bizingite ingkar ede.

-Samueli shik penu de zuk te Israeli na kengo dene ruy kiyang?

-Samueli kengo dene ruy bboydiya zuk te Israeli mar Tuma ke bizingitege.

-Bizingite zuk te Israeli de ibaysi zuk te Israeli Gibbs'i ge liyoko anen?

-Ga Tuma so.

-Bizingite zuk te Israeli de ingkar zuk te Israeli ba de i ke shega teek na wadako anen?

-Ga Tuma so.

-Bizingite zuk te Israeli de ach zuk te Israeli ma o amda ba ge de i ke shega teeko anen?

-Ga Tuma so.

-Bizingite zuk te Israeli de ach zuk te Israeli ba de Kananiyo anen?

-Ga Tuma so.

-Berguan ge meri Tuma ga bizingite zuk te Israeli.

-Konese bergu ge de Tuma ibaysi zuk te Israeli Gibbs'i ge liyoko, bizingite zuk te Israeli ga Tuma so.

-Kiyene muy meta zuk te Israeli Tuma i ke bizingitege hinong.

-Zuk te Israeli hin ke al ke wala gege geso na hin bizingite i ke me'ento.

-Zuk te Israeli tamarta Tuma ke bizingitege boy.

-Gezeri ande Tuma elese Samueliyo:

Gezeri 1 Samueli 8:7-8a

7-Tuma elese Samueli na sene: "Shik ang ge zo giya eliyo muuk. Ede marenong kiyene muy maran anyi ke bizingitege.

8-Bidede ede indi ch'olo, konese ungoche anyi kune ede Gibbs'i ge liyoko na woch'i meta muwo, maran anyi na zayse ang ge ayay budino."

-Tuma elese Muse katang?

-Tuma sene zuk te Israeli Muse marong.

-Tuma sene zuk te Israeli mar Tuma so.

-Tuma ach zuk te Israeli bizingite ayay ko?

Gezeri 1 Samueli 11:14-15a

14-Samueli elese zuk te Israeli chuwa na sene: "Wuda na gey Gelgela na bboyde Saoli koy ke komorutegeyo.

15-Nyebba ge diya ch'uwa ede muuk hay Gelgela bboy de dirit'ine Tumono na bboyde Saoli koy ke bizingitege elese top top.

-Zuk te Israeli mar Tuma ke bizingitege.

-Kiyene muy Tuma ach zuk te Israeli bizingite ayay.

-Rongi gene ga Saoli.

-Saoli ge men de sabuniyo koy ke bizingite zuk te Israeliyo.